

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Потоки ЗД, ЗДМ, ЗДЕ, ЗДГ
2Д_т1, 2ДЕ_т1, 2ДГ_т1,

ЗАТВЕРДЖУЮ
проректор з НІПР
професор _____ Д.М. Клець
«__» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>Економічна теорія</u> <small>(назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)</small>
підготовки	<u>бакалавра</u> <small>(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)</small>
в галузі знань	<u>19 «Архітектура та будівництво», 10 «Природничі науки»</u> <small>(шифр і назва галузі знань)</small>
спеціальності	<u>192 «Будівництво та цивільна інженерія»,</u> <small>(шифр і назва спеціальності)</small>
за освітньою програмою¹	<u>193 «Геодезія та землеустрій», 101 «Екологія»</u> <small>(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)</small>
мова навчання	<u>геодезія та землеустрій; екологія державна</u> <small>(мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)</small>

2018 рік

¹ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох освітніх програм за даною спеціальністю, то вказуються усі освітні програми

1. Мета вивчення навчальної дисципліни здобуття майбутніми фахівцями

(п.2.2 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

грунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

2. Передумови для вивчення дисципліни: філософія, історія України

(вказати які дисципліни передують її вивченню)

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни ²	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ³
Кількість кредитів – <u>2</u> Кількість годин – <u>60</u>	<u>вибіркова</u> (обов'язкова, вибіркова)	
Семестр викладання дисципліни	<u>V</u> (порядковий номер семестру)	<u>IX, X</u> (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	<u>залік</u> (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	14
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- практичні заняття (годин)	16	2
- самостійна робота студентів (годин)	28	56
- курсовий проект (годин)	-	-
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-
- підготовка та складання екзамену (годин)	-	-

4. Очікувані результати навчання з дисципліни. Набуття належних навичок

(п.2.3 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року, як в освітній програмі)

раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави корегувати цей розвиток відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: термінологію та основні засоби економічного аналізу; поняття та принципи організації економічних систем; закономірності функціонування суб'єктів економічних систем у різних ринкових ситуаціях; особливості розвитку виробничих відносин та продуктивних сил; основні економічні явища і процеси в державі; особливості формування ринків факторів виробництва; особливості утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; вплив методів державного регулювання на економічні процеси в державі.

² Якщо дисципліна викладається декілька семестрів, то на кожний семестр за відповідною формою навчання заповнюється окремих стовпчик таблиці.

³ Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа «заочна форма навчання» відсутня.

вміти: володіти категоріальним апаратом та методологією дослідження; аналізувати особливості розвитку та становлення економічних відносин між людьми у процесі господарської діяльності; аналізувати взаємодію економічних суб'єктів у процесі створення матеріальних благ при обмежених ресурсах; застосовувати діалектичні методи економічного аналізу при дослідженні елементів ринкового механізму; обґрунтувати можливості застосування теоретичних моделей економічного розвитку в практичній діяльності; аналізувати проблеми, пов'язані з розвитком грошово-кредитних відносин, фіскальної політики та державного регулювання в умовах ринкової економіки; оцінювати вплив на економічні процеси зовнішніх факторів, тенденції розвитку світової економіки.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

(п.2.4 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

Оцінка в балах	Оцінка за нац. шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії
90 – 100	Відмінно	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80 – 89	Добре	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість їхнього виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75 – 79		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком , без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо , усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67 – 74	Задовільно	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань виконань, можливо, містять помилки
60 – 66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , багато передбачені програмою навчання навчальні завдання не виконані , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального
35 – 59	Незадовільно	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
1 – 34	Неприйнятно	F	Теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, який становить 60 балів (E).

6. Засоби діагностики результатів навчання: тестові завдання.

(п.2.5 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять⁴

Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин		Назва ПР, ЛР, СЗ, СРС	Кількість годин		Література
	очна	заочна		очна	заочна	
1	2	3	4	5	6	7
Семестр V						
Розділ 1. Загальні основи економічного розвитку суспільства						
Тема 1. Економічна теорія як наука Предмет економічної теорії та її місце в системі економічних наук. Етапи становлення і розвитку економічної думки в суспільстві. Сучасні економічні теорії. Економічні закони та категорії, їх класифікація. Метод економічної теорії та його складові елементи.	2	2	ПР 1. Методи пізнання економічних процесів і явищ. Загальні та спеціальні методи пізнання та їх використання.	1	-	3-8, 10, 13-33, 35-36, 38, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 1. Становлення еволюційної парадигми економічної теорії. Економічна думка в Україні.	2	4	3-8, 10, 13-33, 35-36, 38, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
Тема 2. Суспільне виробництво та фактори, що на нього впливають Суть і структура продуктивних сил та виробничих відносин. Фази та сфери суспільного виробництва. Суспільно-економічні формації.	-	-	ПР 2. Ефективність виробництва, її сутність, економічні та соціальні показники.	1	-	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 2. Природно-ресурсний потенціал економіки України та ефективність його використання. Науково-технічний прогрес і його критерії.	2	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
Тема 3. Суспільний продукт. Рухливі сили розвитку економіки та виробництва Суть та характеристика людських потреб і благ. Характеристика суспільного продукту та його основні форми. Економічна ефективність суспільного виробництва. Суть і види економічного прогресу.	2	2	ПР 3. Економічні потреби суспільства, їх суть та структура. Закон зростання потреб та механізм його дії.	1	-	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 3. Історія виникнення показника ВВП та його значення для характеристик національної економіки.	2	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
Тема 4. Власність у системі виробничих відносин Суть власності, її економічний та юридичний зміст. Типи, види та форми власності. Реформування відносин власності на сучасному етапі розвитку України.	-	-	ПР 4. Власність як економічна категорія. Суб'єкти та об'єкти. Типи, форми і види власності.	1	-	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 4. Основні тенденції розвитку власності на сучасному етапі. Світовий досвід. Сучасний стан відносин власності в Україні.	1	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
Тема 5. Основні форми економічного розвитку. Товарна організація та її роль в еволюції суспільства Форми суспільного виробництва. Товар та його властивості. Теорія грошей і грошового обігу.	-	-	ПР 5. Споживча вартість та її показники. Інфляція, її суть і причини. Темпи інфляції. Види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції.	1	-	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 5. Історія виникнення грошей та їх еволюція. Сучасний етап розвитку товарного виробництва (на прикладі розвинених країн світу).	2	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62

⁴ Якщо дисципліна викладається декілька семестрів, то теми розбивати по семестрово.

1	2	3	4	5	6	7
Тема 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. Риси, структура та функції ринку. Основні суб'єкти ринкової економіки. Держава як суб'єкт ринкового господарства. Інфраструктура ринку.	-	-	ПР 6. Сутність ціни. Механізм формування і функції ціни.	1	-	1-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 6. Проблеми, особливості і перспективи формування ринку в Україні.	2	4	1-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
Тема 7. Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги Сутність попиту і фактори, що його визначають. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають. Еластичність попиту і пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага.	2	2	ПР 7. Сутність сукупного попиту та сукупної пропозиції. Їх рівновага.	2	2	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 7. Продаж підприємств в Україні: попит і пропозиція. Ринок праці: попит та пропозиція.	2	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
Тема 8. Конкуренція і монополія у ринковій економіці Конкуренція, її суть і економічні основи. Закон конкуренції. Види економічної конкуренції. Методи конкурентної боротьби. Монополія: причини виникнення, суть та основні форми. Антимонопольна політика держави.	-	2	ПР 8. Конкуренція і монополія у ринковій економіці.	1	-	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 8. Досвід високорозвинених країн в регульованні економіки. Українська економіка на шляху до створення ринкової системи.	2	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
Тема 9. Підприємництво у ринковій економіці Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. Організаційно-правові форми підприємництва. Класифікація підприємств за розміром. Малий бізнес. Нові види підприємницької діяльності.	-	2	ПР 9. Оцінка економічної ефективності впровадження інноваційного проекту.	1	-	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-63
			СРС 9. Перспективи розвитку підприємництва в Україні.	2	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-63
Тема 10. Капітал. Витрати виробництва і прибуток Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Структура авансованого капіталу. Витрати виробництва, їхня сутність та класифікація. Прибуток на капітал і фактори, що його визначають. Економічна роль прибутку. Кругообіг і оборот промислового капіталу. Амортизація і відтворення основного капіталу.	2	-	ПР 10. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу. Рентабельність.	1	-	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 10. Сутність категорії «прибуток» в теоріях сучасних західних дослідників.	2	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
Тема 11. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. Державна політика регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва.	2	2	ПР 11. Сутність земельної ренти, її види та механізм створення.	1	-	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62
			СРС 11. Причини кризи в аграрному секторі України. Земельна реформа. Її реалізація в Україні.	2	4	1, 3-10, 12-36, 38-39, 41-46, 48-51, 53, 55, 56, 58-62

1	2	3	4	5	6	7
Розділ 2. Загальні основи ринкової економіки та державне регулювання економічних процесів						
Тема 12. Макроекономічна нестабільність і економічне зростання Циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності. Теорії циклічних коливань. Класифікація економічних циклів за тривалістю та їх характеристика. Середні цикли та їх фази. Нециклічні коливання економіки. Безробіття, його зміст, види, форми. Рівень безробіття. Економічне зростання: зміст, типи, чинники. Концепції та найпростіші моделі економічного зростання. Інфляція, її сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки.	2	2	ПР 12. Основні макроекономічні проблеми та суперечності економіки України. Основні макроекономічні показники.	1	-	2-8, 10, 11, 13-33, 35-38, 40-62
			СРС 12. Причини безробіття та методи боротьби з безробіттям. Наслідки впливу безробіття на економіку.	2	3	2-8, 10, 11, 13-33, 35-38, 40-62
Тема 13. Державне регулювання економічних процесів Кейнсіанська теорія регулювання економіки та причини її виникнення. Державне регулювання економіки: суб'єкти, об'єкти, мета та функції. Методи державного регулювання економічних процесів. Соціальна політика держави.	2	-	ПР 13. Форми, методи та інструменти державного регулювання економіки.	1	-	2-8, 10, 11, 13-33, 35-38, 40-62
			СРС 13. Економічні методи впливу держави на хід економічних процесів в національній економіці.	2	3	2-8, 10, 11, 13-33, 35-38, 40-62
Тема 14. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок Міжнародний поділ праці та інтернаціоналізація економіки як основа формування світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин (МЕВ). Концепції трансформації. Всесвітній ринок товарів та послуг. Торговельний і платіжний баланси країни. Зміст і структура світової валютної системи.	-	-	ПР 14. Основні форми міжнародних економічних відносин та види інтеграційних формувань.	1	-	2-8, 10, 11, 13-33, 35-38, 40-62
			СРС 14. Сутність, причини, форми і тенденції розвитку міграції робочої сили.	1	3	2-8, 10, 11, 13-33, 35-38, 40-62
Тема 15. Глобалізація економіки та загальноцивілізаційні проблеми людства Глобалізація як закономірний процес світогосподарського розвитку. Сутність, ознаки та рівні глобалізації економіки. Суперечності глобалізації та її моделі. Взаємопов'язаність і передумови вирішення глобальних проблем.	2	-	ПР 15. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства	1	-	2-8, 10, 11, 13-33, 35-38, 40-62
			СРС 15. Проблеми інтеграції економіки України в світове господарство. Україна і Європейський союз. Перспективи входження	2	3	2-8, 10, 11, 13-33, 35-38, 40-62
Усього за семестр	16	14	ПР	16	2	
			СРС	28	56	
УСЬОГО за дисципліну	16	14		44	58	

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять⁵ _____ (за наявності)

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях за допомогою тестових завдань. Остаточний контроль з дисципліни – залік. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення заліку за допомогою тестових завдань.
(п.2.5 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення ноутбук, проектор, (за потреби)

Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint.

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

- 1.1. Базилевич В. Макроекономіка : підручник / В. Базилевич, К. Базилевич, Л. Баластрик; за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання, 2007. – 703 с.
- 1.2. Базилевич В. Д. Макроекономіка : навч. посіб. / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик. – 2-ге вид., допов. – К. : Атіка, 2006. – 367 с.
- 1.3. Башнянин Г. І. Політична економія : Підручник / Г.І. Башнянин, П.Ю. Лазур, В.С. Медведєв. – К. : Ельга, 2002. – 527 с.
- 1.4. Бережной В. М. Основы экономической теории: категориально-понятийный аппарат : конспект лекций / В. М. Бережной, Ю. Б. Чавыкина ; М-во образования и науки Украины; ХНАДУ. – Х. : ХНАДУ, 2008. – 117 с.
- 1.5. Бережной В. М. Основы экономической теории : учебно-метод. пособие / В. М. Бережной, В. В. Бондаренко, Ю. Б. Кравчук ; М-во образования и науки Украины ; ХНАДУ. – Х. : ХНАДУ, 2009. – 98 с.
- 1.6. Бережной В. М. Введение в теорию рыночной экономики : Учеб. пособие для студентов некон. спец. вузов / В. М. Бережной ; М-во образования Украины ; ХГАДТУ. – Х. : Прапор, 1997. – 175 с.
- 1.7. Білецька Л. В. Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка : навч. посіб. для студ. вузів / Л. В. Білецька, О. В. Білецький, В. І. Савич; М-во освіти і науки України. – К. : Центр навч. літ-ри, 2005. – 651 с.
- 1.8. Бодров В. Г. Соціальне ринкове господарство : Навч. посіб. / В. Г. Бодров, А. І. Кредисов, П. М. Леоненко. – К. : Либідь, 1995. – 128 с.
- 1.9. Бобров В. Я. Основы рыночной экономики : Підручник / В. Я. Бобров ; За ред. Л. О. Каніщенка. – К. : Либідь, 1995. – 320 с.
- 1.10. Борисов Е. Ф. Экономическая теория : учеб. для студентов вузов / Е. Ф. Борисов. – М. : Юрайт, 2003. – 384 с.
- 1.11. Борисов Е. Ф. Экономическая теория : в вопросах и ответах : учеб. пособие для студентов вузов / Е. Ф. Борисов. – М. : Проспект, 2006. – 254 с.
- 1.12. Борисов Е. Ф. Экономическая теория: вопросы – ответы. Ключевые понятия. Логика курса : Учеб. пособие / Е. Ф. Борисов. – М. : Инфра-М, 2002. – 192 с.
- 1.13. Вечканов Г. С. Макроэкономика : учеб. для студентов вузов / Г. С. Вечканов, Г. Р. Вечканова. – 2-е изд. – М. : Питер, 2006. – 539 с.
- 1.14. Гальчинський А. С. Основы економічної теорії : Підручник / А. С. Гальчинський, П. С. Єщенко, Ю. І. Палкін. – К. : Вища шк., 1995. – 471 с.
- 1.15. Гукасян Г. М. Экономическая теория : учеб. пособие / Г. М. Гукасян. – 2-е изд. – М. : Питер, 2007. – 476 с.

⁵ Вказується орієнтовна тематика КП, КР, ргр, якщо вони передбачені навчальною програмою

- 1.16. Дзюбик С. Д. Основи економічної теорії : навч. посіб. / С. Д. Дзюбик, О. С. Ривак. – К. : Знання, 2006. – 481 с.
- 1.17. Долан Э. Д. Микроэкономика / Э. Д. Долан, Д. Е. Линдсей ; Пер. с англ. В. Лукашевича и др. – СПб. : Санкт-Петербург оркестр, 1994. – 448 с.
- 1.18. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка : навч. посіб. / З. Г. Ватаманюк, В. Б. Буняк, Н. І. Гнатюк та ін. ; за ред. С. Панчишина. – К. : Альтернативи, 2001. – 606 с.
- 1.19. Економічна теорія / [Є. М. Воробйов, А. А. Гриценко, В. М. Лісовицький, В. М. Соколов] ; за заг. ред. Є. М. Воробйова. – К. : Глобус, 2003. – 703 с.
- 1.20. Емцов Р. Г. Микроэкономика : Учебник / Р. Г. Емцов, М. Ю. Лукин ; Под ред. А.В. Сидоровича. – М. : ДИС, 1997. – 317 с.
- 1.21. Задоя А. О. Мікроекономіка : Курс лекцій та вправи: Навч. посіб. / А. О. Задоя. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2002. – 211 с.
- 1.22. Корнейчук Б. В. Микроэкономика : Тесты. Задачи. Решения / Б. В. Корнейчук, Л.Г. Симкина. – СПб. : Питер, 2002. – 224 с.
- 1.23. Лісовий А. В. Мікроекономіка : навч. посіб. для студ. вузів / А. В. Лісовий. – К. : ЦУЛ, 2003. – 191 с.
- 1.24. Методические указания к самостоятельному изучению темы «Макроэкономика: задачи и экономический инструментарий в курсе «Основы экономической теории» : Для студ. I курса спец. 05.02 / М-во образования Украины; ХГАДТУ ; Сост.: Л. И. Пронкина, А. С. Кривцов. – Х., 1995. – 16 с.
- 1.25. Мікроекономіка і макроекономіка : У 2-х ч. : Підручник / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін. – 2-ге вид. – К. : Основи, 2001. – 517 с.
- 1.26. Мочерний С. В. Економічна теорія : Посіб. для студентів вузів. / С. В. Мочерний. – К. : Академія, 1999. – 584 с.
- 1.27. Мочерний С. В. Політична економія : Навч. посіб. / С. В. Мочерний. – К. : Знання-Прес, 2002. – 687 с.
- 1.28. Мочерний С. В. Основи економічної теорії : навч. посіб. / С. В. Мочерний, О. А. Устенко. – 2-ге вид., допов. – К. : Академія, 2006. – 502 с.
- 1.29. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики : Учеб. для вузов / Р. М. Нуреев. – М. : НОРМА – ИНФРА-М, 1999. – 560 с.
- 1.30. Основи економічної теорії : Тести. Задачі. Кросворди : Посібник / За ред. С. В. Мочерного, О. А. Устенка. – К. : Академія, 1998. – 255 с.
- 1.31. Основи економічної теорії : Посібник / За ред. С. В. Мочерного. – К. : Академія, 1998. – 462 с.
- 1.32. Основи економічної теорії : Підручник. – 2-ге вид., перероб., доп. – К. : Либідь, 1998. – 271 с.
- 1.33. Основи економічної теорії : політекономічний аспект : Посіб. / За ред. Г. Н. Климка, В. П. Нестеренка. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Вища шк., 1997. – 743 с.
- 1.34. Панчишин С. Макроекономіка : Навч. посіб. / С. Панчишин. – 2-ге вид., стер. – К. : Либідь, 2002. – 614 с.
- 1.35. Перехідна економіка : Підруч. для студ. вищих навч. закл. / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Лібанова та ін. ; За ред. В. М. Гейця. – К. : Вища шк., 2003. – 591 с.
- 1.36. Пиндайк Р. С. Микроэкономика / Р. С. Пиндайк, Д. Л. Рубинфельд ; Пер. с англ. Т. Д. Березневой и др. – М. : Дело, 2001. – 807 с.
- 1.37. Самуэльсон П. Экономика : в 2-х т. / П. Самуэльсон. – М. : Алгон, 1992. – 413 с.

- 1.38. Тигова Т. Н. Мікроекономіка : Крат. курс лекцій / Т. Н. Тигова. – 2-е изд., испр. – К. : МАУП, 2000. – 64 с.
- 1.39. Селезньов В. В. Основи ринкової економіки України : посібник / В. В. Селезньов. – К. : А.С.К., 2006. – 687 с.
- 1.40. Симкина Л. Г. Экономическая теория : учеб. для студентов вузов / Л. Г. Силкина. – 2-е изд. – М. : Питер, 2007. – 381 с.
- 1.41. Экономическая теория в вопросах и ответах / [Е. М. Воробьев]. – Х. : ТОВ Р.И.Ф., 2002. – 639 с.
- 1.42. Экономическая теория : Учеб. для вузов / Под. ред. А. И. Добрынина, Л. С. Тарасевича. – 3-е изд. – СПб. : Питер, 2001. – 542 с.
- 1.43. Экономическая теория : учеб. для студентов вузов / под ред. А. И. Добрынина, Л. С. Тарасевича. – 3-е изд., доп. и испр. – М. : Питер, 2007. – 542 с.
- 1.44. Ястремський О. І. Основи мікроекономіки : Підручник / О. І. Ястремський, О. Г. Гриценко. – К. : Знання, 1998. – 673 с.

2. Допоміжна література

- 2.1. Ачкасов А. Є. Мікроекономіка. Тренінг-курс [Текст] : навч. посіб. / А. Є. Ачкасов, І. А. Островський, С. Б. Тимофієва ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 247 с.
- 2.2. Бабіч Д. В. Макроекономіка [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Бабіч Д. В., Гаврилюк В. Т. ; Приват. вищ. навч. закл. «Харк. соц.-екон. ін-т». – Х. : Харк. приват. музей міс. садиби, 2012. – 319 с.
- 2.3. Башнянин Г. І. Політична економія. Навч. посібник / За ред. д.е.н. проф. Г. І. Башнянина та к.е.н. Є. С. Шевчука. 3-тє видання, перероб. і виправл. – Львів : Новий Світ-2000, 2004, – 480 с.
- 2.4. Білик В. О. Економічна теорія : Навч. посібник / За ред. В. О. Білика, П. Т. Саблука ; 4-те видання, перероб. і доп. – К. : ННЦ ІАЕ, 2004. – 560 с.
- 2.5. Васильєв С. В. Політична економія: практикум [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. В. Васильєв, І. І. Вініченко, В. О. Олексюк. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 459 с.
- 2.6. Гальчинський А. С. Основи економічної теорії: Підручник / Гальчинський А. С., Єщенко П. С, Палкін Ю. І. – К. : Вища шк., 1995. – 471 с.
- 2.7. Гаркуша Ю. О. Політична економія [Текст] : навч. посіб. / Ю. О. Гаркуша, І. Ю. Тур, Г. М. Шведова ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т». – Х. : ХАІ, 2011. – 151 с.
- 2.8. Гебер Н. А. Економічна теорія [Текст] : навч.-наоч. посіб. / Гебер Н. А., Федоренко Н. М. ; Харків. держ. ун-т харчування і торгівлі. – Харків : Іванченко І. С. [вид.], 2014. – 106 с.
- 2.9. Горобчук Т. Г. Мікроекономіка. Навч.посібник / Горобчук Т. Г. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
- 2.10. Господарський кодекс України: наук-практ. коментар / [авт. кол.: С. В. Ківалов, О. І. Харитонова, Є. О. Харитонов] ; за ред. О. І. Харитонові. – Х.: Одісей, 2012. – 832 с.
- 2.11. Данилович-Кропивницька М. Л. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. / М. Л. Данилович-Кропивницька, П. І. Стецюк, І. О. Тивончук ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 290 с.

- 2.12. Дружиніна В. В. Мікроекономіка [Текст] : навч. посіб. / В. В. Дружиніна, О. І. Чорноус. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. – 254 с.
- 2.13. Економічна теорія : Політекономія : Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес, 2007. – 719 с.
- 2.14. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. [для студ. неекон. спец. вищ. навч. закл.] / [Галушка З. І. та ін. ; за ред. З. І. Галушки] ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Вид. 3-є, допов. – Чернівці : Друк Арт, 2012. – 350 с.
- 2.15. Економічна теорія [Текст] : навч.-метод. посіб. / Н. М. Салатюк [та ін.] ; Нац. ун-т харч. технологій. – К. : НУХТ, 2011. – 143 с.
- 2.16. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за освіт.-проф. програмою бакалавра для неекон. напрямів підгот. / [В. П. Решетило та ін.] ; за заг. ред. В. П. Решетило ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ, 2014. – 290 с.
- 2.17. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. / [О. В. Стефанишин та ін.] ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. – 335 с.
- 2.18. Економічна теорія для бакалаврів [Текст] : метод. посіб. з нормат. дисциплін для студентів спец. 6.030501 «Економічна теорія» / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, Екон. ф-т, Каф. екон. теорії, менеджменту і адміністрування ; [уклад.: Галушка З. І. та ін. ; за ред. З. І. Галушки]. – Чернівці : Місто, 2016. – 409 с.
- 2.19. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. / Н. Г. Ушакова [та ін.] ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків : ХДУХТ, 2015. – 241 с.
- 2.20. Економічна теорія. Політекономія. Практикум [Текст] : навч. посіб. / [В. Д. Базилевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України В. Д. Базилевича ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2013. – 494 с.
- 2.21. Економічна теорія. Міжнародна економіка [Текст] : підручник / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 143 с.
- 2.22. Економічна теорія. Макроекономіка [Текст] : підручник / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 206 с.
- 2.23. Економічна теорія. Мікроекономіка [Текст] : підручник / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 134 с.
- 2.24. Економічна теорія. Національна економіка [Текст] : підручник / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 270 с.
- 2.25. Економічна теорія. Політекономія [Текст] : підручник / [В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 206 с.
- 2.26. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. / [авт. кол.: Є. Й. Майовець та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Євгена Йосиповича Майовця ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011.
- 2.27. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. В. Мельник [та ін.] ; Держ. податк. адмін. України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – [2-ге вид., допов. і переробл.]. – Чернівці : Прут, 2011. – 404 с.
- 2.28. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. / [Ю. О. Гаркуша та ін.] ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т». – Х. : ХАІ, 2010. – 212 с.

2.29. Економічна теорія [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. неекон. спец. / М. І. Пітюлич [та ін.] ; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Екон. ф-т, Каф. екон. теорії. – Ужгород : Карпати, 2011. – 75 с.

2.30. Економічна теорія. Політекономія [Текст] : підручник / [В. Д. Базилевич та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України В. Д. Базилевича ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 8-ме вид., перероб. і допов. – К. : Знання, 2012. – 702 с.

2.31. Економічна теорія : Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 784 с.

2.32. Загальні основи економічної теорії / Заглинська Л.В., Заглинський А.О., Матусевич М.К., Самборський І.О. – К., 2002. – 408 с.

2.33. Кальченко С. В. Політична економія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. В. Кальченко, І. О. Щєбликіна, Д. Г. Легеза. – Сімф. : ДІАЙПІ, 2012. – 317 с.

2.34. Кравченко О. А. Мікроекономіка: теорія і практикум [Текст] : навч. посіб. / О. А. Кравченко ; Одес. нац. політехн. ун-т, Ін-т бізнесу, економіки і інформ. технологій. – Одеса : Астропринт, 2014. – 255 с.

2.35. Кузнєцова Л. В. Політична економія [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. В. Кузнєцова, Н. М. Салатюк, О. М. Соломка ; Нац. ун-т харч. технологій. – К. : НУХТ, 2011. – 179 с.

2.36. Кушнір Ю. Б. Економічна теорія [Текст] : посіб. для студентів неекон. спец. / Юрій Кушнір. – Ужгород : Карпати, 2014. – 270 с.

2.37. Макаренко П. М. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / П. М. Макаренко, О. В. Калініченко, О. Д. Дивнич. – Полтава : РВВ ПДАА, 2014. – 363 с.

2.38. Максименко І. А. Політична економія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. А. Максименко ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Чернівці : Прут, 2012. – 597 с.

2.39. Мікроекономіка [Текст] : підручник / [А. П. Наливайко та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф., засл. діяча науки і техніки України А. П. Наливайка ; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2011. – 446 с.

2.40. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. / [Пономаренко О. О. та ін. ; за заг. ред. Кліменко О. М.] ; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ІНЖЕК, 2011. – 259 с.

2.41. Мочерний С. В. Основи економічної теорії: Підручник для студентів ВУЗів / Мочерний С. В. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 464 с.

2.42. Ніколенко Ю. В. Політекономія : Підручник / Ніколенко Ю. В. – К. : ЦУЛ, 2003. – 412 с.

2.43. Осецький В. Л. Політична економія [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. Л. Осецький, Н. В. Онищенко, Є. А. Пінчук ; Нац. авіац. ун-т. – Київ : НАУ, 2013. – 378 с.

2.44. Політична економія [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад.: Томашик Л. С. та ін.]. – Львів : Вид-во ЛКА, 2015. – 223 с.

2.45. Політична економія [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Ю. О. Гаркуша та ін.] ; Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». – Харків : ХАІ, 2014. – 319 с.

2.46. П'ясецька-Устич С. В. Економічна теорія [Текст] : навч.-метод. комплекс для студентів неекон. спец. / П'ясецька-Устич С. В., Герзанич В. М. ; Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Ін-т економіки та міжнар. відносин, Каф. екон. теорії. – Ужгород : Ліра, 2014. – 122 с.

2.47. Резнік Н. П. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Резнік Н. П., Талавиря М. П., Пашенко О. В. ; Київ. міжнар. ун-т. - Вид. 2-ге, допов. і перероб. – Київ : КиМУ, 2015. – 554 с.

2.48. Рибалкін В. О. Політекономія : Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / За ред. В. О. Рибалкіна, В. Г. Бодрова. – К. : Академвидав, 2004. – 672 с.

2.49. Скорик Г. І. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Скорик, В. В. Барінов, М. Б. Швецова ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 187 с.

2.50. Старостенко Г. Г. Політична економія : Навч. посібник / Старостенко Г. Г. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 344 с.

2.51. Стрішенець О. М. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. М. Стрішенець, В. І. Ліщук, Л. В. Єлісеєва ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 236 с.

2.52. Талавиря М. П. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [М. П. Талавиря, О. В. Пашенко]. – К. : Лисенко М. М. [вид.], 2012. – 551 с.

2.53. Холявко Н. І. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. / Холявко Н. І., Гонта О.І.; Навч.-наук. ін-т економіки Чернігів. нац. технол. ун-ту. – Чернігів : ЧНТУ, 2014. – 218 с.

2.54. Хрупович С. Макроекономіка: теорія і практика [Текст] : [навч. посіб.] / Світлана Хрупович, Галина Ціх ; Терноп. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. – Т. : Вид-во ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2013.

2.55. Чепінога В. Г. Економічна теорія [Текст] : підручник / В. Г. Чепінога. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 653 с.

2.56. Швець І. Ю. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Швець І. Ю. – Сімф. : ДІАЙП, 2013. – 618, [1] с.

2.57. Шупик І. І. Макроекономіка в поняттях, схемах, таблицях [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. І. Шупик. – Суми : Університетська книга, 2013. – 167 с.

2.58. Юрчишена Л. В. Політична економія [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Юрчишена. – Вінниця : ВФЕУ, 2014. – 341 с.

2.59. Яковчук В. П. Економічна теорія [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / В. П. Яковчук ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. – Житомир : Рута, 2012. – 314 с.

3. Інформаційні ресурси

3.1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України № 2121-III від 07 груд. 2000 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2001. – № 5/6. – Ст. 30. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>

3.2. Закон України «Господарський кодекс України» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>

3.3. Закон України «Податковий кодекс України» (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 2856-VI (2856-17) від 23.12.2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

3.4. Положення про типовий бізнес-план [Електронний ресурс] : наказ Фонду Держ. майна України від 26 трав. 2004 р. № 301. Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG461.html

Розроблено та внесено: кафедра економіки і підприємництва

(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри економіки і

(посада, наук. ступінь, вчене звання)

підприємництва к.е.н., доцент

_____ (підпис)

О.М. Шершенюк

(ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри.

Протокол №4 від «4» жовтня 2018 року.

(номер)

(та дата протоколу)

Завідувач кафедри: д.е.н., проф.

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

О.С. Іванілов

(ПІБ завідувача кафедри)

Погоджено⁶

Завідувачий кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг

(назва випускної кафедри)

д.т.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

В.К. Жданюк

(ПІБ завідувача кафедри)

« _____ » _____ 2018 року

(день)

(місяць)

(рік)

Погоджено

Завідувачий кафедри мостів, конструкцій та будівельної механіки

(назва випускної кафедри)

д.т.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

В.П. Кожушко

(ПІБ завідувача кафедри)

« _____ » _____ 2018 року

(день)

(місяць)

(рік)

Погоджено

Завідувачий кафедри екології

(назва випускної кафедри)

д.т.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

Н.В. Внукова

(ПІБ завідувача кафедри)

« _____ » _____ 2018 року

(день)

(місяць)

(рік)

Погоджено

Завідувачий кафедри проектування доріг, геодезії і землеустрою

(назва випускної кафедри)

д.т.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

А.Г. Батракова

(ПІБ завідувача кафедри)

« _____ » _____ 2018 року

(день)

(місяць)

(рік)

Погоджено

Декан дорожньо-будівельного факультету

(повна назва факультету, де читається дисципліна)

к.т.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

С.О. Бугаєвський

(ПІБ декана)

« _____ » _____ 2018 року

(день)

(місяць)

(рік)

© _____, 2018 рік

© _____, 2023 рік

Примітки:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ відповідно до листа МОН України за №1/9-434 від 09 липня 2018 року затверджена Методичною радою ХНАДУ 26 вересня 2018 року протокол №1

⁶ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох освітніх програм за вказаною спеціальністю, то погодження робиться з кожною випускаючою кафедрою.

Підпис погодження не повинен знаходитись на окремому аркуші.